

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 26 lipca 2024 r.

Poz. 1126

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 26 lipca 2024 r.

w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy²⁾

Na podstawie art. 222 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 oraz z 2024 r. poz. 878) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wykaz substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym i sposób ich rejestrowania;
- 2) sposób prowadzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;
- 3) sposób prowadzenia rejestru pracowników zatrudnionych przy pracach, o których mowa w pkt 2;
- 4) wzory dokumentów dotyczących poziomu narażenia pracowników na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym oraz sposób przechowywania i przekazywania tych dokumentów do podmiotów właściwych do rozpoznawania lub stwierdzania chorób zawodowych;
- 5) szczegółowe warunki ochrony pracowników przed zagrożeniami spowodowanymi przez substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;
- 6) warunki i sposób monitorowania stanu zdrowia pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) czynnik o działaniu rakotwórczym:
  - a) substancję chemiczną lub mieszaninę, która spełnia kryteria klasyfikacji jako rakotwórcza kategorii 1A lub 1B zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 2704).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie wdraża w zakresie swojej regulacji dyrektywę 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych, mutagenów lub substancji reprotoksycznych podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG) (Dz. Urz. UE L 158 z 30.04.2004, str. 50, Dz. Urz. UE L 65 z 05.03.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 87, Dz. Urz. UE L 30 z 31.01.2019, str. 112, Dz. Urz. UE L 164 z 20.06.2019, str. 23, Dz. Urz. UE L 198 z 25.07.2019, str. 241, Dz. Urz. UE L 88 z 16.03.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 2023/90066 z 03.11.2023 oraz Dz. Urz. UE L 2024/869 z 19.03.2024).

go dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.³⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1272/2008”,

- b) czynnik lub proces technologiczny, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) czynnik o działaniu mutagennym:
- a) substancję chemiczną lub mieszaninę, która spełnia kryteria klasyfikacji jako działająca mutagennie na komórki rozrodcze kategorii 1A lub 1B zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia nr 1272/2008,
  - b) czynnik lub proces technologiczny, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 3) substancja o działaniu reprotoksycznym – substancję chemiczną lub mieszaninę, która spełnia kryteria klasyfikacji jako działająca szkodliwie na rozrodczość kategorii 1A lub 1B zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia nr 1272/2008;
- 4) nieprogowa substancja reprotoksyczna – substancję reprotoksyczną, dla której nie istnieje bezpieczny poziom narażenia zdrowia pracowników i którą określono jako taką w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, zwanej dalej „Kodeksem pracy”;
- 5) progowa substancja reprotoksyczna – substancję reprotoksyczną, dla której istnieje bezpieczny poziom narażenia, poniżej którego nie występuje zagrożenie dla zdrowia pracowników, i którą określono jako taką w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 Kodeksu pracy.

§ 3. Wykaz substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym obejmuje:

- 1) substancje chemiczne spełniające kryteria klasyfikacji jako rakotwórcze, mutagenne lub działające szkodliwie na rozrodczość kategorii 1A lub 1B zgodnie z rozporządzeniem nr 1272/2008;
- 2) mieszaniny zawierające substancje chemiczne wymienione w pkt 1 w stężeniach powodujących spełnienie kryteriów klasyfikacji mieszaniny jako rakotwórczej, mutagennej lub działającej szkodliwie na rozrodczość kategorii 1A lub 1B zgodnie z rozporządzeniem nr 1272/2008;
- 3) czynniki lub procesy technologiczne związane z uwalnianiem substancji chemicznych i mieszanin o działaniu rakotwórczym lub mutagennym określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Pracodawca zatrudniający pracownika przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, zwany dalej „pracodawcą”, wykonuje pomiary tych substancji chemicznych, mieszanin lub czynników, w trybie i z częstotliwością określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 227 § 2 Kodeksu pracy, w szczególności stosuje metody wczesnego wykrywania narażenia na te substancje chemiczne, mieszaniny lub czynniki podczas awarii lub w przypadku wystąpienia innych nieprzewidzianych okoliczności.

2. Jeżeli z przyczyn technicznych niemożliwe jest zastąpienie czynnika o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznej substancją chemiczną, mieszaniną lub procesem technologicznym, które podczas użytkowania są bezpieczne lub są mniej niebezpieczne dla zdrowia lub bezpieczeństwa pracownika, pracodawca zapewnia, aby wytwarzanie i używanie czynnika o działaniu rakotwórczym lub mutagennym lub substancji reprotoksycznej, w miarę istnienia technicznych możliwości, odbywało się w systemie zamkniętym.

3. Jeżeli z przyczyn technicznych zastosowanie systemu zamkniętego jest niemożliwe, pracodawca zapewnia zmniejszenie narażenia pracowników na działanie czynnika o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub nieprogowej substancji reprotoksycznej do tak niskiego poziomu, na jaki pozwalają możliwości techniczne.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 235 z 05.09.2009, str. 1, Dz. Urz. UE L 16 z 20.01.2011, str. 1, Dz. Urz. UE L 83 z 30.03.2011, str. 1, Dz. Urz. UE L 138 z 26.05.2011, str. 66, Dz. Urz. UE L 179 z 11.07.2012, str. 3, Dz. Urz. UE L 149 z 01.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 216 z 10.08.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 261 z 03.10.2013, str. 5, Dz. Urz. UE L 167 z 06.06.2014, str. 36, Dz. Urz. UE L 350 z 06.12.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 197 z 25.07.2015, str. 10, Dz. Urz. UE L 156 z 14.06.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 195 z 20.07.2016, str. 11, Dz. Urz. UE L 349 z 21.12.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 78 z 23.03.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 116 z 05.05.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 115 z 04.05.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 251 z 05.10.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 86 z 28.03.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 117 z 03.05.2019, str. 8, Dz. Urz. UE L 198 z 25.07.2019, str. 241, Dz. Urz. UE L 6 z 10.01.2020, str. 8, Dz. Urz. UE L 44 z 18.02.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 261 z 11.08.2020, str. 2, Dz. Urz. UE L 326 z 08.10.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 379 z 13.11.2020, str. 1 i 3, Dz. Urz. UE L 133 z 20.04.2021, str. 5, Dz. Urz. UE L 176 z 19.05.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 188 z 28.05.2021, str. 27, Dz. Urz. UE L 214 z 17.06.2021, str. 72, Dz. Urz. UE L 400 z 12.11.2021, str. 16, Dz. Urz. UE L 440 z 09.12.2021, str. 11, Dz. Urz. UE L 129 z 03.05.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 176 z 11.07.2023, str. 6 oraz Dz. Urz. UE L 2024/197 z 05.01.2024.

4. Jeżeli z przyczyn technicznych używanie lub wytwarzanie progowej substancji reprotoksycznej w systemie zamkniętym jest niemożliwe, pracodawca zapewnia ograniczenie do minimum zagrożenia związanego z narażeniem pracowników na działanie tej progowej substancji reprotoksycznej.

5. Do substancji reprotoksycznych innych niż nieprogowe substancje reprotoksyczne i progowe substancje reprotoksyczne stosuje się ust. 4. W takim przypadku dokonując oceny ryzyka zawodowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237¹⁵ § 2 Kodeksu pracy, pracodawca uwzględnia możliwość, że dla takiej substancji reprotoksycznej nie istnieje bezpieczny poziom narażenia zdrowia pracownika na działanie takiej substancji, i zapewnia wprowadzenie odpowiednich środków w tym zakresie.

§ 5. W przypadku używania czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznej, pracodawca:

- 1) ogranicza ilość czynnika o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznej w miejscu pracy;
- 2) utrzymuje na jak najniższym poziomie liczbę pracowników, którzy są lub mogą być narażeni na działanie czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych;
- 3) projektuje tak procesy pracy i środki kontroli technicznej, aby uniknąć powstawania czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych w miejscu pracy lub ograniczyć ich powstawanie do minimum;
- 4) usuwa czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancje reprotoksyczne w miejscu ich powstawania, do miejscowego wyciągu lub do ogólnego systemu wentylacji, w należyty sposób i zgodnie z wymogami ochrony zdrowia i środowiska;
- 5) stosuje właściwe metody i procedury pracy, w tym wykorzystuje istniejące procedury badań i pomiarów czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych określone w przepisach wydanych na podstawie art. 227 § 2 Kodeksu pracy, w celu wczesnego wykrywania nadmiernego zagrożenia powstałego w wyniku nieprzewidywalnego zdarzenia lub wypadku;
- 6) stosuje środki ochrony zbiorowej lub – tam, gdzie nie można uniknąć narażenia na działanie czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych za pomocą innych środków – środki ochrony indywidualnej;
- 7) stosuje środki higieny, szczególnie regularne czyszczenie podłóg, ścian i innych powierzchni;
- 8) odgranicza miejsca zagrożone i stosuje odpowiednie znaki ostrzegawcze, włącznie ze znakami „zakaz palenia”, w miejscach, w których pracownicy są lub mogą być narażeni na działanie czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych;
- 9) określa plan działania w nagłych wypadkach, które mogą wynikać z nadmiernego narażenia na działanie czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych;
- 10) stosuje sposoby bezpiecznego przechowywania, przeładunku i transportu, szczególnie przez zastosowanie pojemników szczelnie zamkniętych i oznakowanych w sposób czytelny i widoczny;
- 11) stosuje sposoby bezpiecznego gromadzenia, przechowywania i usuwania odpadów, włącznie z zastosowaniem pojemników szczelnie zamkniętych i oznakowanych w sposób czytelny i widoczny.

§ 6. 1. Pracodawca prowadzi rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, zawierający następujące dane:

- 1) wykaz procesów technologicznych i prac, w których substancje chemiczne i ich mieszaniny lub czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym są stosowane, produkowane lub występują jako zanieczyszczenia bądź produkt uboczny, oraz wykaz tych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz czynników wraz z podaniem wielkości produkcji lub stosowania;
- 2) uzasadnienie konieczności stosowania substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, o których mowa w pkt 1;
- 3) wykaz i opis stanowisk pracy, na których występuje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;

- 4) liczbę pracowników zatrudnionych przy pracach, o których mowa w pkt 3, z podziałem na liczbę pracowników zatrudnionych przy pracach w stężeniach do 0,1 (włącznie) wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS), określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 Kodeksu pracy, i pozostałych pracowników, z uwzględnieniem płci, przy czym za pracowników zatrudnionych przy pracach w stężeniach do 0,1 (włącznie) wartości NDS uznaje się pracowników zatrudnionych w warunkach spełniających przynajmniej jedno z następujących kryteriów:
- a) na ich stanowiskach pracy występuje substancja chemiczna spełniająca kryteria, o których mowa w § 3 pkt 1, zarówno w postaci własnej, jak i jako zanieczyszczenie lub składnik innych substancji spełniających kryteria, o których mowa w § 3 pkt 1, lub jako składnik mieszanin spełniających kryteria, o których mowa w § 3 pkt 2, w przypadku której w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 Kodeksu pracy została ustalona wartość NDS w środowisku pracy i dwa kolejne pomiary stężeń tej substancji w powietrzu środowiska pracy, przeprowadzone w odstępie czasu określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 227 § 2 Kodeksu pracy, nie wykazały stężeń powyżej 0,1 wartości NDS,
  - b) na ich stanowiskach pracy występuje wymieniony w załączniku nr 1 do rozporządzenia proces technologiczny, w przypadku którego w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 Kodeksu pracy została ustalona wartość NDS w środowisku pracy czynnika chemicznego lub pyłowego wskazanego w danym procesie technologicznym i dwa kolejne pomiary stężeń tego czynnika, przeprowadzone w odstępie czasu określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 227 § 2 Kodeksu pracy, nie wykazały stężeń powyżej 0,1 wartości NDS,
  - c) pracują przy badaniach naukowych i rozwojowych określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającym dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.⁴⁾), obejmujących doświadczenia naukowe, analizy lub badania chemiczne, w których substancje chemiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym występują zarówno w postaci własnej, jak i jako zanieczyszczenia lub składniki innych substancji o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym lub mieszanin o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, przeprowadzane w kontrolowanych warunkach z użyciem substancji w ilości mniejszej niż 1 tona rocznie;
- 5) określenie rodzaju substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym występujących na stanowisku pracy, drogi i poziomu narażenia na ich działanie oraz czasu trwania tego narażenia;
- 6) rodzaje podjętych środków i działań ograniczających poziom narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 136 z 29.05.2007, str. 3, Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2007, str. 1, Dz. Urz. UE L 141 z 31.05.2008, str. 22, Dz. Urz. UE L 268 z 09.10.2008, str. 14, Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 36 z 05.02.2009, str. 84, Dz. Urz. UE L 46 z 17.02.2009, str. 3, Dz. Urz. UE L 164 z 26.06.2009, str. 7, Dz. Urz. UE L 86 z 01.04.2010, str. 7, Dz. Urz. UE L 118 z 12.05.2010, str. 89, Dz. Urz. UE L 133 z 31.05.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 260 z 02.10.2010, str. 22, Dz. Urz. UE L 44 z 18.02.2011, str. 2, Dz. Urz. UE L 49 z 24.02.2011, str. 52, Dz. Urz. UE L 58 z 03.03.2011, str. 27, Dz. Urz. UE L 69 z 16.03.2011, str. 3 i 7, Dz. Urz. UE L 101 z 15.04.2011, str. 12, Dz. Urz. UE L 134 z 21.05.2011, str. 2, Dz. Urz. UE L 136 z 24.05.2011, str. 105, Dz. Urz. UE L 37 z 10.02.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 41 z 15.02.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 128 z 16.05.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 252 z 19.09.2012, str. 1 i 4, Dz. Urz. UE L 253 z 20.09.2012, str. 1 i 5, Dz. Urz. UE L 43 z 14.02.2013, str. 24, Dz. Urz. UE L 108 z 18.04.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 328 z 07.12.2013, str. 69, Dz. Urz. UE L 90 z 26.03.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 93 z 28.03.2014, str. 24, Dz. Urz. UE L 136 z 09.05.2014, str. 19, Dz. Urz. UE L 244 z 19.08.2014, str. 6, Dz. Urz. UE L 331 z 18.11.2014, str. 41, Dz. Urz. UE L 50 z 21.02.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 58 z 03.03.2015, str. 43, Dz. Urz. UE L 104 z 23.04.2015, str. 2, Dz. Urz. UE L 132 z 29.05.2015, str. 8, Dz. Urz. UE L 233 z 05.09.2015, str. 2, Dz. Urz. UE L 9 z 14.01.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 40 z 17.02.2016, str. 5, Dz. Urz. UE L 144 z 01.06.2016, str. 27, Dz. Urz. UE L 165 z 23.06.2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 166 z 24.06.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 255 z 21.09.2016, str. 14, Dz. Urz. UE L 337 z 13.12.2016, str. 3, Dz. Urz. UE L 12 z 17.01.2017, str. 97, Dz. Urz. UE L 35 z 10.02.2017, str. 6, Dz. Urz. UE L 104 z 20.04.2017, str. 8, Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2017, str. 7 i 14, Dz. Urz. UE L 224 z 31.08.2017, str. 110, Dz. Urz. UE L 6 z 11.01.2018, str. 45, Dz. Urz. UE L 99 z 19.04.2018, str. 3 i 7, Dz. Urz. UE L 102 z 23.04.2018, str. 99, Dz. Urz. UE L 114 z 04.05.2018, str. 4, Dz. Urz. UE L 249 z 04.10.2018, str. 18 i 19, Dz. Urz. UE L 256 z 12.10.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 308 z 04.12.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 322 z 18.12.2018, str. 14, Dz. Urz. UE L 154 z 12.06.2019, str. 37, Dz. Urz. UE L 186 z 11.07.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 259 z 10.10.2019, str. 9, Dz. Urz. UE L 35 z 07.02.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 110 z 08.04.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 141 z 05.05.2020, str. 37, Dz. Urz. UE L 203 z 26.06.2020, str. 28, Dz. Urz. UE L 252 z 04.08.2020, str. 24, Dz. Urz. UE L 423 z 15.12.2020, str. 6, Dz. Urz. UE L 425 z 16.12.2020, str. 3, Dz. Urz. UE L 431 z 21.12.2020, str. 38, Dz. Urz. UE L 24 z 26.01.2021, str. 19, Dz. Urz. UE L 216 z 18.06.2021, str. 121, Dz. Urz. UE L 259 z 21.07.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 282 z 05.08.2021, str. 29, Dz. Urz. UE L 415 z 22.11.2021, str. 16, Dz. Urz. UE L 418 z 24.11.2021, str. 6, Dz. Urz. UE L 446 z 14.12.2021, str. 34, Dz. Urz. UE L 83 z 10.03.2022, str. 64, Dz. Urz. UE L 98 z 25.03.2022, str. 38, Dz. Urz. UE L 112 z 11.04.2022, str. 6, Dz. Urz. UE L 123 z 08.05.2023, str. 1, Dz. Urz. UE L 149 z 09.06.2023, str. 49, Dz. Urz. UE L 180 z 17.07.2023, str. 12, Dz. Urz. UE L 238 z 27.09.2023, str. 67, Dz. Urz. UE L 2023/2482 z 14.11.2023 oraz Dz. Urz. UE L 2024/1328 z 17.05.2024.

2. Pracodawca przekazuje informację o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy niezwłocznie po rozpoczęciu działalności oraz corocznie, w terminie do dnia 15 stycznia za rok poprzedni, albo na ich wniosek. Informacja uwzględnia dane, o których mowa w ust. 1, i jest sporządzana według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Na podstawie danych, o których mowa w ust. 1, przekazanych przez państwowych wojewódzkich inspektorów sanitarnych Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr. J. Nofera w Łodzi prowadzi Centralny rejestr danych o narażeniu na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

4. W przypadku jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych pracodawca przekazuje informację, o której mowa w ust. 2, komendantowi właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej w trybie i w terminach i według wzoru wskazanych w tym przepisie.

5. Na podstawie danych przekazanych przez komendantów właściwych terytorialnie wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii imienia Generała Karola Kaczkowskiego w Warszawie prowadzi rejestr substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym występujących w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych.

§ 7. 1. Pracodawca prowadzi rejestr pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) datę wpisu do rejestru;
- 2) imię i nazwisko pracownika oraz jego stanowisko pracy, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 3;
- 3) numer PESEL, a w przypadku jego braku – numer dokumentu potwierdzającego tożsamość.

§ 8. 1. Rejestr pracowników, o którym mowa w § 7 ust. 1, wraz z rejestrem prac, o którym mowa w § 6 ust. 1, dotyczący:

- 1) czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym przechowuje się przez okres 40 lat po ustaniu narażenia na te czynniki;
- 2) substancji reprotoksycznych niebędących jednocześnie czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym przechowuje się przez okres 5 lat po ustaniu narażenia na te substancje.

2. W przypadku likwidacji zakładu pracy pracodawca przekazuje rejestry, o których mowa w § 6 ust. 1 i § 7 ust. 1, właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu, a w przypadku jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych – komendantowi właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej.

§ 9. Rejestry, o których mowa w § 6 ust. 1, 3 i 5 oraz § 7 ust. 1, prowadzi się w formie papierowej lub w postaci elektronicznej.

§ 10. Dane z rejestrów, o których mowa w § 6 ust. 1 i 5 oraz § 7 ust. 1, są udostępniane:

- 1) lekarzom sprawującym profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami, których dane dotyczą;
- 2) lekarzom uprawnionym do orzekania w zakresie chorób zawodowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3–6 i § 1¹ Kodeksu pracy;
- 3) pracownikom – w zakresie informacji, które dotyczą ich osobiście, oraz przedstawicielom pracowników – w zakresie anonimowych informacji zbiorowych;
- 4) organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Wojskowej Inspekcji Sanitarnej w związku z postępowaniem w zakresie chorób zawodowych prowadzonym w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3–6 i § 1¹ Kodeksu pracy;
- 5) podmiotom wykonującym na podstawie odrębnych przepisów nadzór nad realizacją zadań z zakresu bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia pracowników.

§ 11. Pracodawca:

- 1) informuje pracownika o opakowaniu, zbiorniku i instalacji zawierających substancje chemiczne, ich mieszaniny lub czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, a także o wymaganiach dotyczących oznakowania i znakach ostrzegawczych;
- 2) przeprowadza okresowe szkolenia pracownika w zakresie:
  - a) ryzyka dla zdrowia, jakie wynika z oceny narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, i dodatkowego ryzyka, które wynika z palenia tytoniu, oraz w zakresie środków ostrożności, które powinny być podejmowane w celu ograniczenia tego narażenia,
  - b) wymagań higienicznych, które powinny być spełnione w celu ograniczenia narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym,
  - c) konieczności używania środków ochrony indywidualnej, w tym odzieży ochronnej,
  - d) działań zapobiegających wypadkom oraz działań, które powinni podjąć pracownicy, w tym pracownicy pełniący obowiązki ratownicze, podczas działań ratowniczych oraz wypadków;
- 3) zapewnia kontrolę zdrowia pracownika związaną z indywidualną oceną pracownika – w celu określenia stanu jego zdrowia w związku z narażeniem na działanie określonych czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub substancji reprotoksycznych podczas pracy, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 437) oraz w art. 229 Kodeksu pracy;
- 4) informuje pracownika, przed powierzeniem pracy z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, w przypadku których ustalono wartość dopuszczalnego stężenia określonych substancji w materiale biologicznym, o konieczności przeprowadzania kontroli jego zdrowia związanej z tymi wartościami dopuszczalnymi.

§ 12. Pracodawca:

- 1) zapewnia udział pracowników lub ich przedstawicieli w projektowaniu i realizacji działań zapobiegających narażeniu na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym lub ograniczających poziom tego narażenia;
- 2) umożliwia pracownikom lub ich przedstawicielom kontrolę stosowania wymagań określonych w rozporządzeniu oraz w innych przepisach regulujących zasady bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 3) informuje na bieżąco pracowników lub ich przedstawicieli o narażeniu na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, a w przypadkach narażenia powstałego w wyniku awarii i innych zakłóceń procesu technologicznego lub w wyniku podejmowanych prac remontowych, konserwacyjnych i w innych okolicznościach – o przyczynach powstałego narażenia oraz o środkach zapobiegawczych, jakie już zostały podjęte lub będą podjęte w celu poprawy sytuacji.

§ 13. 1. Lekarz sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami zapoznaje się z warunkami ich pracy i posiada udokumentowane informacje dotyczące rodzaju i wielkości narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

2. Pracodawca, na wniosek lekarza, o którym mowa w ust. 1, zleca prowadzenie biologicznego monitorowania narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym oraz stosuje inne metody umożliwiające wczesne wykrycie skutków tego narażenia.

3. Lekarz sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami udziela informacji:

- 1) pracownikowi – o wynikach badań i ocenie jego stanu zdrowia oraz o zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej, jakiej powinien się poddać po ustaniu zatrudnienia przy pracach z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;
- 2) pracodawcy, przedstawicielom pracowników oraz działającej u pracodawcy komisji bezpieczeństwa i higieny pracy – o ocenie stanu zdrowia pracowników, z zachowaniem tajemnicy lekarskiej;
- 3) pracodawcy – zbiorczo o przypadkach nowotworu złośliwego, niekorzystnego wpływu na funkcje seksualne i płodność u dorosłych płci męskiej i żeńskiej lub na rozwój potomstwa, jeżeli uzna to za wynik zawodowego narażenia na czynnik rakotwórczy, mutagen lub substancję reprotoksyczną, z zachowaniem tajemnicy lekarskiej.

4. Informację, o której mowa w ust. 3 pkt 3, pracodawca przekazuje wraz z informacją przekazywaną na podstawie § 6 ust. 2 albo 4, w terminie do dnia 15 stycznia za rok poprzedni.

§ 14. W przypadku rozpoznania lub podejrzenia u pracownika zmian w stanie zdrowia, co do których istnieje podejrzenie, że powstały w wyniku narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, lub w przypadku stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnego stężenia określonych substancji w materiale biologicznym pracodawca, na wniosek lekarza, o którym mowa w § 13 ust. 1, zleca przeprowadzenie dodatkowych badań stanu zdrowia innych pracowników narażonych w podobny sposób, dokonuje weryfikacji uprzedniej oceny tego narażenia, a w razie potrzeby – stosuje odpowiednie dodatkowe środki zapobiegawcze.

§ 15. Wnioski o zlecenie:

- 1) prowadzenia biologicznego monitorowania narażenia na substancje chemiczne, mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym lub zastosowania innych metod umożliwiających wykrycie wczesnych skutków tego narażenia,
- 2) przeprowadzenia dodatkowych badań stanu zdrowia innych pracowników, którzy są narażeni zawodowo na działanie substancji chemicznych, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, dokonania weryfikacji uprzedniej oceny narażenia zawodowego lub zastosowania odpowiednich dodatkowych środków zapobiegawczych

– złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia podlegają rozpatrzeniu na podstawie przepisów dotychczasowych.

§ 16. Rejestry, o których mowa w § 4 ust. 1 i 3, § 5 ust. 1 oraz § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 156), stają się odpowiednio rejestrami, o których mowa w § 6 ust. 1, 3 i 5 oraz § 7 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 lipca 2024 r.⁵⁾

Minister Zdrowia: wz. *W. Konieczny*

⁵⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 156), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy (Dz. U. poz. 878).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia 26 lipca 2024 r. (Dz. U. poz. 1126)

Załącznik nr 1

**WYKAZ CZYNNIKÓW ORAZ PROCESÓW TECHNOLOGICZNYCH ZWIĄZANYCH Z UWALNIANIEM
SUBSTANCJI CHEMICZNYCH I MIESZANIN O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM**

I. Czynniki fizyczne

1. Promieniowanie jonizujące.

II. Procesy technologiczne, w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

1. Produkcja auraminy.
2. Prace związane z narażeniem na wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, obecne w sadzy węglowej, smołach węglowych i pakach węglowych.
3. Prace związane z narażeniem na pyły, dymy i aerozole tworzące się podczas wypalania i elektrorafinowania surówek miedziowo-niklowych.
4. Produkcja alkoholu izopropylowego metodą mocnych kwasów.
5. Prace związane z narażeniem na pył drewna.
6. Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy.
7. Prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika.
8. Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla.

WZÓR

INFORMACJA O SUBSTANCJACH CHEMICZNYCH, ICH MIESZANINACH, CZYNNIKACH
LUB PROCESACH TECHNOLOGICZNYCH O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM, MUTAGENNYM
LUB REPROTOKSYCZNYM**CZĘŚĆ OGÓLNA****A. DANE IDENTYFIKACYJNE**

1. Nazwa pracodawcy:

.....
.....

2. NIP: .....

3. Adres pracodawcy (siedziba główna) – numer kodu pocztowego, miejscowość, ulica, numer:

.....

Województwo: ..... Powiat: ..... Gmina: .....

Telefon: ..... Faks: ..... E-mail: .....

4. W przypadku gdy stały adres wykonywania pracy jest inny niż adres siedziby głównej pracodawcy:

Adres – numer kodu pocztowego, miejscowość, ulica, numer:

.....

Województwo: ..... Powiat: ..... Gmina: .....

Telefon: ..... Faks: ..... E-mail: .....

5. Dział gospodarki według PKD: .....

B. SUBSTANCJE CHEMICZNE, ICH MIESZANINY ORAZ CZYNNIKI O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM, MUTAGENNYM LUB REPROTOKSYCZNYM STOSOWANE LUB UWALNIANE NA STANOWISKACH PRACY LUB PROCESY TECHNOLOGICZNE O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM

B.I. Substancje chemiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym

Liczba osób ogółem zatrudnionych przy pracach z co najmniej jedną spośród substancji chemicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym wykazanych w poniższej tabeli:

mężczyzn¹⁾ ....., kobiet¹⁾ ....., w tym kobiet w wieku do 45 lat¹⁾ .....

Objaśnienie:

¹⁾ Należy podać liczby zatrudnionych przy pracach z co najmniej jedną substancją chemiczną o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym bez względu na stężenie/stężenia tych substancji na stanowisku pracy.

Lp.	Nazwa substancji chemicznej występującej w postaci własnej, jako zanieczyszczenie lub składnik innej substancji lub jako składnik mieszaniny ²⁾	Numer identyfikacyjny substancji ^{2, 3)}	Liczba osób zatrudnionych przy pracach w stężeniach do 0,1 wartości NDS (włącznie)			Liczba osób zatrudnionych przy pracach w stężeniach powyżej 0,1 wartości NDS lub liczba osób zatrudnionych – w przypadku gdy pomiary stężeń nie były przeprowadzone (w tym w przypadku braku ustalonej wartości NDS)		
			mężczyźni	kobiety		mężczyźni	kobiety	
				ogółem	w tym w wieku do 45 lat		ogółem	w tym w wieku do 45 lat
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	.....							
2	.....							
.....								

Objaśnienia do tabeli:

²⁾ W przypadku substancji zanieczyszczonych lub wieloskładnikowych umieszczonych w wykazie zharmonizowanej klasyfikacji i oznakowania w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającym i uchylającym dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającym rozporządzenie WE nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.),

zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1272/2008”, w kolumnach 2 i 3 można podać odpowiednio nazwy i numery identyfikacyjne tych substancji według wykazu. W takim przypadku przy określaniu liczby osób zatrudnionych (w kolumnach 4–9) należy odnieść się do pomiarów i wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń substancji będącej przyczyną działania rakotwórczego, mutagennego lub reprotoksycznego.

W przypadku substancji zanieczyszczonych lub wieloskładnikowych nieumieszczonych w wykazie zharmonizowanej klasyfikacji i oznakowania w rozporządzeniu nr 1272/2008 oraz w przypadku mieszanin w kolumnach 2 i 3 należy podać wyłącznie nazwy i numery identyfikacyjne substancji chemicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, które spowodowały klasyfikację produktu jako rakotwórczego, mutagennego lub reprotoksycznego.

- ³⁾ Należy podać przynajmniej jeden z numerów, jeżeli są dostępne: CAS (Chemical Abstracts Service Registry Number), WE lub numer indeksowy zgodnie z rozporządzeniem nr 1272/2008.

B.II. Promieniowanie jonizujące

Liczba osób narażonych na promieniowanie jonizujące ogółem:

mężczyzn⁴⁾ ....., kobiet⁴⁾ ....., w tym kobiet w wieku do 45 lat⁴⁾ .....

Objaśnienie:

- ⁴⁾ Podane liczby muszą być zgodne z wykazanymi odpowiednio w kolumnach 3, 4, 5 poniższej tabeli.

Lp.	Rodzaj czynnika	Liczba osób zatrudnionych przy pracach z promieniowaniem jonizującym		
		mężczyźni	kobiety	
			ogółem	w tym w wieku do 45 lat
1	2	3	4	5
1	Promieniowanie jonizujące			

B.III. Procesy technologiczne związane z uwalnianiem substancji i mieszanin o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

Liczba osób ogółem zatrudnionych przy pracach z co najmniej jednym spośród procesów technologicznych zamieszczonych w wykazie procesów technologicznych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz. U. poz. 1126):

mężczyzn⁵⁾ ....., kobiet⁵⁾ ....., w tym kobiet w wieku do 45 lat⁵⁾ .....

Objaśnienie:

- ⁵⁾ Należy podać liczby zatrudnionych przy pracach z co najmniej jednym z procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym wymienionych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy bez względu na stężenie/stężenia substancji będących przyczyną tego działania na stanowisku pracy.

Lp.	Nazwa procesu technologicznego	Liczba osób zatrudnionych przy pracach w stężeniach do 0,1 wartości NDS (włącznie) substancji będącej przyczyną działania rakotwórczego lub mutagennego			Liczba osób zatrudnionych przy pracach w stężeniach powyżej 0,1 wartości NDS substancji będącej przyczyną działania rakotwórczego lub mutagennego lub liczba osób zatrudnionych – w przypadku gdy pomiary stężeń nie były przeprowadzone (w tym w przypadku braku ustalonej wartości NDS)		
		mężczyźni	kobiety		mężczyźni	kobiety	
			ogółem	w tym w wieku do 45 lat		ogółem	w tym w wieku do 45 lat
1	2	3	4	5	6	7	8
2	.....						
.....	.....						

B.IV. Uzasadnienie konieczności stosowania substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym:

--

C. INFORMACJE O STANOWISKACH PRACY⁶⁾

Wykaz stanowisk pracy, na których są wykonywane prace z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym (bez względu na stężenie/stężenia tych substancji w środowisku pracy):

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

Objaśnienie:

⁶⁾ Dla każdego stanowiska pracy należy wypełnić część szczegółową.

D. ŚRODKI PROFILAKTYCZNE

1. Czy pracodawca zorganizował system informacyjny służący do informowania pracowników o zagrożeniach ich zdrowia i bezpieczeństwa w wyniku narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym?

☐ tak ☐ nie

Jeżeli zaznaczono „tak”, proszę wskazać formę informacji o zagrożeniach:

☐ instrukcja ustna ☐ instrukcja pisemna ☐ materiały szkoleniowe

2. Czy stosowano niżej podane środki profilaktyczne?

- 1) ograniczenie liczby pracowników pracujących z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym do najmniejszej możliwej liczby

☐ tak ☐ nie

- 2) stosowanie zabezpieczeń i środków technicznych w celu zapobieżenia powstawaniu lub przedostawaniu się substancji chemicznych, ich mieszanin oraz czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym do środowiska pracy lub w celu ograniczenia do minimum ich powstawania lub przedostawania się

☐ tak ☐ nie

- 3) odprowadzanie substancji chemicznych, ich mieszanin oraz czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym do układów neutralizujących bezpośrednio z miejsc ich powstawania

☐ tak ☐ nie

- 4) stosowanie miejscowej lub ogólnej wentylacji

☐ tak ☐ nie

- 5) stosowanie stałej kontroli stężeń lub natężeń umożliwiających wczesne wykrycie wzrostu poziomu narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w następstwie nieprzewidzianych zdarzeń i awarii

☐ tak ☐ nie

- 6) stosowanie środków ochrony indywidualnej

☐ tak ☐ nie

- 7) wyznaczenie obszarów zagrożenia i zaopatrzenie ich w znaki ostrzegawcze i informacyjne dotyczące bezpieczeństwa pracy

☐ tak ☐ nie

- 8) sporządzenie instrukcji postępowania na wypadek awarii lub innych zakłóceń procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym

☐ tak ☐ nie

- 9) zapewnienie bezpiecznego gromadzenia, przetrzymywania, transportu i niszczenia odpadów zawierających substancje chemiczne, ich mieszaniny oraz czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym

☐ tak ☐ nie

- 10) zmniejszenie ilości substancji chemicznych, ich mieszanin oraz czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym stosowanych w procesach produkcyjnych

☐ tak ☐ nie

- 11) zastąpienie substancji chemicznych, ich mieszanin oraz czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym stosowanych w procesach produkcyjnych mniej szkodliwymi dla zdrowia, a procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym procesami, w których takie czynniki nie występują

☐ tak ☐ nie

Jeżeli zaznaczono „tak”, należy krótko opisać na czym polegało zastąpienie (co i czym zastąpiono):

.....
.....
.....
.....

- 12) wprowadzenie biologicznego monitorowania narażenia

☐ tak ☐ nie

- 13) przeprowadzenie lekarskich badań profilaktycznych pracowników

☐ tak ☐ nie

- 14) oszacowanie wielkości ryzyka zawodowego związanego z narażeniem na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym

☐ tak ☐ nie

Jeżeli oszacowano, należy podać wielkość tego ryzyka dla każdego czynnika:

- a) nazwa substancji chemicznej, jej mieszaniny lub czynnika:

.....

- b) wielkość ryzyka: ☐ małe ☐ średnie ☐ duże

CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA⁷⁾**A. DANE CHARAKTERYZUJĄCE STANOWISKO PRACY**

Nazwa stanowiska pracy: .....

Liczba stanowisk pracy danego typu: .....

Lokalizacja stanowiska: .....

Rodzaj produkcji, usług lub innej działalności: .....

Liczba osób zatrudnionych na stanowisku pracy na wszystkich zmianach roboczych:

mężczyzn ....., kobiet ....., w tym kobiet w wieku do 45 lat .....

Substancje chemiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym (wymienione w sekcji B.I. części ogólnej) lub promieniowanie jonizujące, lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym (wymienione w sekcji B.III. części ogólnej) występujące na danym stanowisku pracy:

1. ....
2. ....
3. ....

Objaśnienie:

⁷⁾ Dla każdej substancji chemicznej o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym (występującej w postaci własnej, jako zanieczyszczenie lub składnik innej substancji o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym lub jako składnik mieszaniny o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym) należy także wypełnić charakterystykę według wzoru B.

Dla promieniowania jonizującego należy także wypełnić charakterystykę według wzoru C.

Dla procesu technologicznego o działaniu rakotwórczym lub mutagennym należy także wypełnić charakterystykę według wzoru D.

B. CHARAKTERYSTYKA NARAŻENIA NA SUBSTANCJE CHEMICZNE LUB ICH MIESZANINY O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM, MUTAGENNYM LUB REPROTOKSYCZNYM⁸⁾

Nazwa substancji chemicznej o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym wykazanej na stanowisku pracy:

.....

Ocena narażenia:

1) droga narażenia:

inhalacyjna [ ]   przez skórę [ ]

2) średni czas narażenia: ..... godz. na zmianę roboczą, ... dni na rok

3) czy przeprowadzono pomiary stężeń w powietrzu?

tak [ ]   nie [ ]

4) nazwa substancji oznaczanej na stanowisku pracy⁹⁾

.....
rodzaj metody analitycznej .....

- a) nr Polskiej Normy .....
b) źródło metody, jeżeli stosuje się metodę nieobjętą Polską Normą .....

- 5) poziom narażenia na substancje chemiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym
a) najniższe stwierdzone średnie stężenie ważone czasem 8-godzinne narażenia ..... mg/m³, granice przedziału ufności od ..... mg/m³ do ..... mg/m³
b) najwyższe stwierdzone średnie stężenie ważone czasem 8-godzinne narażenia ..... mg/m³, granice przedziału ufności od ..... mg/m³ do ..... mg/m³
- 6) poziom narażenia na włókna azbestu, innych naturalnych włókien mineralnych, ogniotrwałych włókien ceramicznych
a) najniższe stwierdzone średnie stężenie ważone czasem 8-godzinne narażenia ..... włókien/cm³, granice przedziału ufności od ..... włókien/cm³ do ..... włókien/cm³
b) najwyższe stwierdzone średnie stężenie ważone czasem 8-godzinne narażenia ..... włókien/cm³, granice przedziału ufności od ..... włókien/cm³ do ..... włókien/cm³
- 7) ilość substancji chemicznej o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym (występującej w postaci własnej, jako zanieczyszczenie lub składnik innej substancji o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym lub jako składnik mieszaniny o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym) wytwarzanej lub wykorzystywanej podczas pracy¹⁰⁾: ..... kg/rok

Objaśnienia:

- ⁸⁾ Należy wypełnić osobno dla każdej substancji chemicznej spośród wykazanych na stanowisku pracy (sekcja A. części szczegółowej).
- ⁹⁾ W przypadku gdy pomiary dotyczą tej samej substancji co wskazana powyżej, należy podać tę samą nazwę. W przypadku substancji zanieczyszczonych, wieloskładnikowych lub UVCB (substancji o nieznanym lub zmiennym składzie), złożone produkty reakcji lub materiały biologiczne ustaloną klasyfikacją zharmonizowaną, jeżeli nazwa zmierzona substancji będącej przyczyną działania rakotwórczego, mutagennego lub reprotoksycznego jest inna niż wykazana powyżej, należy podać nazwę zmierzonej substancji.
- ¹⁰⁾ W przypadku trudności w precyzyjnym ustaleniu ilości substancji chemicznej należy podać wartość szacunkową.

C. CHARAKTERYSTYKA NARAŻENIA NA PROMIENIOWANIE JONIZUJĄCE

Rodzaje występującego promieniowania jonizującego:	Występujące typy źródeł promieniowania jonizującego:
– alfa ☐	– izotopy ☐ – wypełnić C1
– beta ☐	– urządzenia ☐ – wypełnić C2
– gamma ☐	– naturalne ☐ – wypełnić C3
– X ☐	
– neutrony ☐ – alfa	

Występujące rodzaje napromieniania	
zewnętrzne ☐	wewnętrzne: ☐ – droga oddechowa ☐ – droga pokarmowa ☐

Dla osób zaliczonych do kategorii B narażenia		
	Liczba osób	Średnia roczna dawka efektywna [mSv]
Ogółem		
Kobiety ogółem		
Kobiety do 45 lat		

Dla osób zaliczonych do kategorii A narażenia			
	Liczba osób	Średnia roczna dawka efektywna [mSv]	Maksymalna roczna dawka efektywna [mSv]
Ogółem			
Kobiety ogółem			
Kobiety do 45 lat			

C.1. IZOTOPOWE ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA (zgodnie z kartami ewidencyjnymi źródeł)

Nazwa izotopu	Aktywność [Bq]	Na dzień	Typ źródła (otwarte/zamknięte)

C.2. URZĄDZENIA EMITUJĄCE PROMIENIOWANIE

Nazwa urządzenia	Typ urządzenia	Typ promieniowania

C.3. WZMOŻONE PROMIENIOWANIE NATURALNE

Nazwa izotopu	Stężenie promieniotwórcze	
	[Bq/kg]	[Bq/m ³]

D. CHARAKTERYSTYKA NARAŻENIA NA PROCESY TECHNOLOGICZNE O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM¹¹⁾

Nazwa procesu technologicznego związanego z uwalnianiem substancji i mieszanin o działaniu rakotwórczym lub mutagennym według wykazu zamieszczonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy:

.....

Ocena narażenia:

1) droga narażenia:

inhalacyjna [ ] przez skórę [ ]

2) średni czas narażenia: ..... godz. na zmianę roboczą, ... dni na rok

W przypadku prac związanych z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika wypełnić tylko pkt 3, w przypadku pozostałych procesów wypełnić pkt 4–6:

3) ilość zużytego oleju¹²⁾ ..... kg/rok

4) czy przeprowadzono pomiary stężeń w powietrzu środowiska pracy substancji będącej przyczyną rakotwórczego lub mutagennego działania danego procesu technologicznego?

tak [ ] nie [ ]

5) nazwa substancji oznaczanej na stanowisku pracy

.....
rodzaj metody analitycznej.....

a) nr Polskiej Normy .....

b) źródło metody, jeżeli stosuje się metodę nieobjętą Polską Normą .....

6) poziom narażenia na substancje chemiczne (w tym pyłowe) będącej przyczyną rakotwórczego lub mutagennego działania danego procesu technologicznego:

a) najniższe stwierdzone średnie stężenie ważone czasem 8-godzinnego narażenia ..... mg/m³, granice przedziału ufności od ..... mg/m³ do ..... mg/m³

b) najwyższe stwierdzone średnie stężenie ważone czasem 8-godzinnego narażenia ..... mg/m³, granice przedziału ufności od ..... mg/m³ do ..... mg/m³

Objaśnienia:

¹¹⁾ Należy wypełnić osobno dla wszystkich procesów technologicznych wykazanych na danym stanowisku pracy (sekcja A. części szczegółowej).

¹²⁾ W przypadku trudności w precyzyjnym ustaleniu ilości zużytego oleju należy podać wartość szacunkową.